

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DIJ: Egész évre ... 3 frt. — kr. Félévre ... 1 " 50 " Negyedévre ... 1 " 50 " Lekészettek, tanítóknak, kisebb fizetési hivatalnokoknak, tanulóknak és kispárosoknak negyedévre 1 frt.	Szerkesztőség: a hova a lap szellemi részét illető levelek és előfizetési pénzek küldendőek: Budapest, VIII. Mária-utca 30. Keziratokat nem küldünk vissza.	Megjelen minden vasárnapon. Szerkeszti és kiadja: KADOR SÁNDOR. Egyes szám ára 12 kr.	Kiadóhivatal: Budapest, VIII. Mária-utca 30. Fogad mindenemű hirdetéseket valamint a nyitórbe való közleményeket árszabály szerint.	Lapunk számára hirdetéseket elfogadnak még: Frankfurt: a/M.: Daube G. L. és Ta. Bécs: Mosse Rudolf, Sellenstätt Nr. 2. és Oppelik A. Stubenbastei Nr. 2. Budapest Valamennyi hirdetési iroda.
--	--	--	---	---

Talán mégis igaz!

Nem szeretünk darázsstészekbe nyúlni, legalább nem keressük az alkalmat. Az egyszer nem is egészen saját szakállunkra szólunk a kath. sajtó viszonyokról, hanem a bécsi „Correspondenz-Blatt für den katholischen Clerus Oesterreichs“ tartalmás cikkét adjuk rövid kivonatban. El lapra még a legkajánabb lélek sem fog találni kifogást, — e lapnak cikkét a legőszintébb meggyőződés adta toll alá. Csak azt sajnáljuk, hogy a külföld, a mely előtt még inkább kell sajnálnunk hátramaradottságunkat, e német lapból meg fogja látni siralmas helyzetünket.

A midőn a cikkíró úr élénken fájjalja a congrua lassú szervezését, úgyesen jellemzi az eljárást, melylyel az égető kérdés találkozik. De a congrua kérdésén kívül volna elég más is, a mi elintézésre vár, a mi szóba sem igen jön, lévén ezek „Noli me tangere“ kérdések.

Hát mi is azt állítjuk, hogy ama kérdések, melyeknek elintézése égetők — csupán a kath. sajtó léhaságának, nehézségének és mondjuk meg őszintén, gyávaságának köszönhetők.

Ha a katolikus sajtó vezetői hivatásuknak meg akarnak felelni — úgy mi is azt állítjuk, hogy azoknak csak egyet kell mindig szem előtt tartani — Istent. Ha a kath. sajtó nagy hivatásának megfelelő és mindent Istenért és nem világi javakért fog munkálkodni, csak akkor lesz tulajdonképen méltó katolikus sajtónk.

Ha a kath. sajtóban megszűnik a klikk kérdés, ha majd nem az egyes előfizetők, vagy éppen magas pártfogók kegy-

hajhászata lesz jellemző tulajdona a kath. sajtónak — akkor várhatunk majd a munka után sikert — ha nem is anyagit talán — de annál becsesebbet — erkölcsit.

Nem akarom a cikkíró úrnak szakavatott és betűről-betűre igazságos cikkét teljességben visszaadni, hanem egytérten vele — magam is kijelentem, hogy nincs a magyar katolicizmusnak méltó közlönye, képviselője.

A cikkíró bírálatát adja a „Magyar Állam“-ról, melyről tiszteletteljesen emlékszik ugyan meg, de nem tartja oly képviselőnek, mint a milyenre szükség volna.

És ebben igaza is van. A hang, módor, szellem, melyek ama lapot jellemzik, nem olyanok, hogy azokkal a nagy olvasó közönséghez lehetne férni.

A közérdekű dolgok oly hiányosan, oly középszázadbéli stílusban vannak feltalálva — hogy azokban semmiféle olvasó sem fog gyönyört találni.

A dolgozatok kevés kivétellel szárnypróbálgatások. A többi része a lapnak theológiával, azaz szaklapba való munkákkal van tele tömve, szóval oly munkákkal, a melyek nem napilapba valók. Egyáltalán napilapnak, ha bármily tendenciával van szerkesztve, vonzó összhatással kell bírni — a mit ingyenes dolgozatokkal nem lehet soha sem elérni.

Hódolatteljes jelentéseket, híreket adni, nem hivatása hírlapnak — tegye azt, ha izlése az, magán úton — de a nagy közönség friss híreket akar tudni és a hírekben nem keres prédikációkat.

Az így szerkesztett lapot csupán kegyeletből, de nem a szükség érzetéből

rendelik meg azok — a kik a vallást és erkölcsöt bizonyára nem hírlapból tanulják, és nem az által ápolják. A szellem legyen katolikus, független minden emberi befolyástól, többi részében kifogástalan, azaz előbbre, mint a többi lapok.

Igy azután lesz világi olvasó-közönség, így azután tisztelettel fog viseltetni a legnagyobb ellenség is.

Ama szolgálatot, melyet a „Magyar Állam“ teljesít a katolicizmus terén, azt a „Religio“ van hivatva teljesíteni.

A cikkíró határozottan kijelenti, hogy nagy szükség van egy tekintélyes, hivatásának megfelelő katolikus napilapra. Ezt sokan és sokan, nagyon csekély kivétellel, mindenki hangoztatja az országban — de csak szájról-szájra — nyitlan világért sem.

Mi már rég kifejeztük ez irányban óhajunkat és ki is jelentjük, hogy ha a Mindenható megengedi, legalább részese leszünk egy oly kath. napilap felállításának, a melynek olvasó-közönsége minden rendű és rangú katolikusból fog állani.

Ha ma egy napilap alapításához való költség együtt is lenne, jelenleg kivihetetlen.

Az erők annyira ismeretlenek, szét-szórtak, hogy bármily nagy áldozat is hasztalan lenne, az eredmény pedig sikertelen maradna.

Fejlődni kell a dolognak. A fejlődés korszaka pedig elérkezett. A „Korunk“ mint kis, igénytelen hetilapocska nem riadt vissza a nagy tervtől és Istennek hála a kezdet meg van.

A „Korunk“ ugyanis már a jövő héten egy tekintélyes lapbizottság részvéte és működése mellett fog összeállítani.

Kiváló egyházi és világi férfiak, írók minden héten ülést tartanak, a lapnak tartalmát megrostálják, legjobb tehetségük által emelik, úgy, hogy el lesz kerülve az, mi egy ember munkája közt könnyen előfordulhat.

A hét eseményei megbeszéltek, a vezércikk tárgya azok szerint lesz megválasztva.

A beküldött vagy szerkesztőségben kidolgozott munkálatok kérelmetlen kritika alá vonatnak. Minden rovat külön rovatvezető által lesz megszerkesztve, úgy hogy minden tekintetben oly magaslaton álljon a „Korunk“ kicsiny alakban, mint a milyenben állnia kötelessége.

Az irodalmi iskolák kiváló dolgozatai és e bizottság bizonyára köztetszettel lesz fogadva olvasóközönségünk által.

E bizottsággal alapját fogjuk vetni ama szerkesztőségnek, illetőleg ama erőnek, a mely hivatta lesz később nagyobb, nehezebbet felmutatni.

A cikkírónak szolgáljon ennyi megnyugtató — lássa, hogy igen is, megvan a jó szándék, — a kivitel Istentől függ.

Kador Sándor.

Társadalmi léhaságok.

Önérdék a világ kormányzója. A szennyes lelkület tág teret hódított immár a köz- és magánéletben. A szolgai hízogás, bokolás és hajlongás mindinkább elharapódzik, s a férfias jellem mindinkább visszavonul és akarva,

nem akarva, kénytelen helyet adni a szóvitézeknek.

A csuszás-mászás üli mostanáig diadalmat, mert fent és alant egyaránt erkölcsi gyengeség uralkodik.

Az emberek, ha boldogulni akarnak, kénytelenek a nagyok kegyeit hajhászni. A szomorú tapasztalatok ugyanis naponkint igazolják, hogy a kegyvadászó sokkal biztosabban halad előre, mint az önérdetes férfi, ki magaslatos öntudatában látja legfőbb jutalmát.

Az üres fennhéjázó nem válogatja az eszközöket, édeskeveset törődik azzal, ha meg is szeplősíti jellemét, csak hogy emelkedhessen, míg a szerény, önérdetes férfi inkább rongyban jár s száraz kenyeret rág, sem hogy a játsszi szerencse mosolygásáért s a földi kincsekért odavesse emberi lényének tiszta méltóságát.

Csalfa fényben uszik a társadalom, a nagyokat szemtelen hízogással övezik. A megvásárolt erény hősei gondtalanul csapongnak, a szemfényvesztőt tündér álmak, arany élvezetek repdesik körül. A törpe lelkek gyáva bámulókra adatnak, kik vakságukban vesztegelnek s szájatva hallgatnak. A társadalom jobb eleme, Pilátusként megelégedve, mossa kezét s a bátor föllépés helyét búsan, lehorogasztott fővel vonul vissza.

A megrögzött balitéletek ellen nem mer sikra szállni, s csak gyáva panaszokban tört ki. Pedig mily sokat tehetne a bátor, tett-erős fellépés, mily sokat tehetne a vállvetett szövetség! A társadalomnak egészséges irányt adni erkölcsi és hazafias kötelességünk. Még mostan van időnk, hogy a társadalomban lépten-nyomon elénke tűnő örvényt, mely az egész társadalmat magába sodorhatja, egészséges elvekkel töltsük be.

Leghathatósabb orvosszerek: az okszerű

nevelés, a közérkölciség emelése, az erkölcs-nemesítő irodalom terjesztése, a prostitúció ellensúlyozása, az iszákosság s kártyázás korlátozása, az uzorásnak kérelmetlenül szigorú büntetése, a fényűzés megvetése, a nők keresetképeségének emelése, a népkonyhák felállításai stb.

Legtöbbet azonban mégis az iskola s egyház tehetnek. E fontos tényezők hivatják leginkább arra, hogy az ifjúságban korán fölkeltség a takarékoság és munkaszeretet eredményeit. A romlásnak csak czélszerű intézkedésekkel vethetünk gátat, a társadalmi bajokat csak akkor gyógyíthatjuk gyökeresen, ha intézkedéseinkkel a kora ifjúságba nyulunk.

Az iskolai nevelés terjedjen ki az ész művelésén kívül a szív nemesítésére is, a mit a tapintatos tanár könnyen elérhet.

Ezer módja s alkalma nyílik arra, hogy tanftványaiban érdeklődést keltsen a hazafiság, hősiesség, erény, tudomány s művészet nagy alakjai iránt; a tanárok kötelessége, hogy az ifjúságot nemes eszmékkel és érzelmekekkel gazdagítsa! Az érző, fiatal nemzedék ugyanis könnyen felmelegszik, könnyen buzdul nemes dicsőség után való vágyra, ha a tanár képes benne vonzalmat kelteni az ezer-nyit alkotás iránt. Az iskolán kívül vegyen részt az ifju a finom és sima társaséletben, hisz senki sem követelhet tőle aszketikus életet, tanuljon különösen nyelveket és zenét.

A szórakozás egyéb ágait, mint a vívást, uszást, lovaglást, csolnakozást, tánczólást, sakkozást, czéllövést, vadászatot stb. tisztességes időtöltésből színtén gyakorolhatja kellő tapintat s korlátok között. Szóval: töltsé az ifju derült körében szabad idejét, hol elevenség, eszmecsere van, mely gondolkodásának körét tágítja és izlését nemesíti.

Ha az ifju szabad idejét tisztességes

TÁRCSA

Hol van régi hazám?

Hol van hazám, a régi magyar haza,
A mely dacolt a századok égető
Orkánjaival — s melynek egykor
A zenit és nadir dődozának?!

Aldott hazám szép csillaga hol vagy? ..
És mit jelent a felleg egén — a zord
Borulat, mely fedi honom szent
Héliosának oly édes arcát? ..

.. Nincs — eltűnnek! .. Szép csillaga is letűnt..
Csak zord homályban lépdel a hon fia,
Hogy nagy vála — nem tudja már... Rút
Pamlagon él heverészve a korcs! ..

Miként az égő gyertya fogy a magyar
A satnya erkölcs rút viperája már
Megrendíté a talpkövet, mely
Hajdan erőt ada a magyarnak! ..

.. Gyermeké gyanánt csak szép örömekek él
E nemzedék! ... A várjalek ormain,
Hol rég sasok pihentek: — im' most
Korcs verebek csiripelve játsznak! ..

— Óh hon, mivé lett büszke hatalmad?! .. Ott
Hol nagy csatákat csak mosolyogva nyert
A régi magyar vér; a hol rég
Honszeretet tanulása dívott:

Im' most galádul dőszöl az elfajult,
Rút nemzedék; a honszeretet dicső
Oltárán már nem ég a régi
Tűz... a gyönyör nyere helyt azon már! ..

A régi nagyság köntöse nem fedi
Már a magyart; hős nemzeti jellegét
Régen tapodja már e fajzat...
Férgek emésztik a hon virágát! ..

— Óh hon, hová lön hajdani érczkarod?! ..
Hol régi fényed, mely kiemelt a kor
Nagy népei közül? .. Magasztos
Szellemed is hova tűnt el innen? ..

.. Ébredj magyar, te gyáva 's ah elfajult
Rút nemzedék! .. Dóbd, vedd le gonosz mezed
Galád erkölcsöd rút mezét — és
Hajdani köntösöd öltsd magadra! ..

Fel gyáva nemzet! .. Nézz Babylonra, mint
Dólt össze márvány, szép palotája; a
Szu rágta meg nagy oszlopát! Úgy
Dólsz le te majd — leestek szegény kis

Hazád megörlött oszlopa és letűnt
A régi nemzet drága honával, a
Mely rég a tomboló vihartól
Sem remegett, de dicsőn megállott! ..

Esmélj te ocsmány korcs! .. Fejedet emeld
Fel; nézd elődid csillagait 's erényt
Tanulj — mert Romaként elpusztulsz
Majd a világ örömeire innen! ..

Szokolszky Bertalan.

A SZÉP ARCZKÉP.

— ELBESZÉLÉS. —

(A „Korunk“ eredeti tárczája)

Mikor benyitottam hozzá, fejét könyökére támasztva, mélyen gondolatokba merülve találtam. Előtte az asztalon, mint mérnökhöz illik, valami tervezett vasút fekdűt papírra rajzolt egyenesgörbe vonalak képében. Mikor észrevettem, szinte megzavarodott.

Gyakori vendége lévén Sándor barátomnak, figyelmemet ki nem kerülhettem dolgozóasztalának egy új díszre. Egy csinos keretbe foglalt arczkép volt ott a legszebb rózsákkal telt majolika-vázához támasztva olyan képen, hogy az aláhajló üde bimbók félkörben megnyezetet alkottak fölötte. Ilyesmit is csak ő találhatott ki.

— Hát ez mi, Sándor?

Ambár kettőnk között sohasem volt titok, mégis most az egyszer úgy tetszett, mintha bántotta volna őt ez a kérdés.

— Látod, szólt, a milyen kurtán olyan kelletlenül, s magyarázni kezdve az előtte fekvő vasút-tervet.

— Hadd most a vasutat, csak azt mondd meg, kinek az arczképe ez.

— Hogy mondjam meg, mikor magam sem tudom, s talán — tette hozzá nem minden szomorúság nélkül — talán nem is fogom — soha.

Sándor, te valamit rejtegetsz előttem.

Ez figyelmeztetés akart lenni régi őszinte barátságunkra. Hatását nem tévesztette el. Intett, hogy üljek melléje. Ő is letette a körzöt és a rajzont, melyet Isten tudja mióta pihentetett már.

— Ne hidd, hogy valamit itkolni akar nek előttem; de hát mit mondjak, mikor magam sem vagyok tisztában vele. Aztán megvalva az igazat, ez olyan dolog, a mely a te felfogásod előtt, nevétségesnek fog tetszeni. — A minap, hogy Rónán voltam felmérni a vasutat, megfordultam Kávay Pistánál is, s ott nála az albumban találtam ezt a képet. Elhoztam, mert, — mert, — nem tudom én magam se miért. Pista szívesen ide adta, mert az eredetijének soha hírét sem hallhatta. Va-

szórakozással fűszerezi, akkor nem jut ideje az unalomra s kártyázásra.

A haza bölcsé mondá: A munka egyik legszebb rendeltetése az embernek. Kossuth is szépen, megható vonásokban tárja elénk az ifjuság hivatását, midőn leveleinek egyikében arra inti az ifjuságot, hogy legyen példaadó az erkölcs és munka tekintetében.

„Szeresse, ugymond, az igazságot, kutassa a tudományt.“ Szégyen reá, ki lomhán vesztegel. Dicsőség arra, a ki dolgozik.“

A farsang és a fényezés.

Kitárulnak a táncztermek szárnyas ajtai, csillog a vakító fénytől a káprázatos diszítés, a mulatók incselkedő serege föl s alá hullámszik, miközben a zene ütemes hangjai tánczra hívják az ifjuságot.

Karnevál, a farsangnak ez a duhaj királya, végig köszönti az egész tömeget, beléjük oltja a jókedvet, az arcok kipirulnak és kezdetét veszi a mámorító édes táncz.

Csak mulassunk. Hiszen ráfér az emberre kis büfelejő szórakozás. Egész esztendeje úgy is olyan, mintha csupa nagypéntekből állana. Hanem a mi mulatságunk nagyon drága, sokba kerül. Különösen a nők fényüzése az, mely ellen valóban erélyesen kell föllépni, mert oly szertelenségre ragadtatják magukat e pénzpusztító hóbot által, hogy aligha van még valami hátra, a mi után már a non plus ultra következik.

A mi nőink meghamisították a hagyományt, meghazudtolják a lélektant, mely a mulatságot csak a kedély egészségben tartásáért fogadja el és a szellem foglalkoztatására rendeli. A mi nőink szakítottak ezzel; nem mulatni, de mutatni mennek. Mutatni azt, hogy milyen izlésük van; mutatni, hogy

mennyire telik; mutatni, hogy mennyivel föllebb áll egyik a másik fölött izlésben és vagyonban.

Pedig tudják meg, hölgyeim, hogy az avatott szemű nem látja azt, a mit önök képzelnék; az ellenkezőleg csak azt látja, hogy milyen rossz izlésük van; csak azt látja, hogy az a szép ruha sokba került ugyan, de még nincs kifizetve, s hogy a férjemuram bizonyára sokáig fogja vakarni a füle tövét, míg kitudja fizetni; csak azt látja, hogy nem a szellem, a műveltség, finomság, gyengédség versenyez egymással, hanem az idegen pávatollak, melyekkel kérkedni nevetséges erőködés.

De különben sincs a magyar hölgyeknek szükségük semmiféle cifraságokra. Hiszen szépségre úgy sincs párjuk széles e világon. Az isten jókedvében teremtette őket, adott nekik délezeget, ruganyos, formás termetet, ragyogó szemeket, élvet adó piros ajkat, rózsát festett a tejfehér arcra, tüzet rakott a szem csillagaiba. Reá halmozta pazar kézzel minden szépségét. Nincs hát szükség a sok cifraságra, piperére, drága szövöttekre. Bájolók ők a legegyszerűbb ruhában is.

S mégis ők panaszkodnak, hogy daczára minden erőmegfeszítésnek, minden külső pompának, a fiatal emberekre nem tudnak vonzóerőt gyakorolni. Általánoslag elkeseredés, hogy kevés a házasulandó ifju, s sok derék leány pártában marad.

Nos hát éppen önmaguk az okai, s az a hártatlan fényezés. Miként merjen a csekélyebb jövedelmű fiatalember megnősölni, mikor attól kell tartania, hogy egész évi fizetése kevés a cifrázkodásra is, hát hol marad akkor a megelés?

Nagyon helyenvaló, ha különösen a báltartó, házasulandó fiatalok határozott állást foglalna el a divatkör ellen. Kövessenek el

minden módot — hisz van ezerféle — melyel megtörjék ez ostoba nagyhatalmasságot, a fényüzést azoknál, a kik annak kifejtésére állásuknál, anyagi viszonyaiknál fogva nem hivatottak.

Hagyják a pompát, a fényüzést a tőkepenzeseknek, azok pénze hadd forogjon a divatipar világában; de nekünk, kiknek, sajnos, nincsenek uradalmaink, nincsenek millióink, — semmi szükségünk játszani a nagyot, hogy aztán utána igazán érezzük a süllyedés, a tönkrejutás szenvedéseit.

Ugyis rossz világot élünk, az általános jólétnek vége, a segítség lépten-nyomon utolér bennünket; akkor hát ne üzzünk fényt a régi mintára, mikor még tán lehetett.

Takarékoskodni kell; de az önmegtartás nehéz munkájában a nők is részt vegyenek, s ezt első sorban úgy tehetik, ha szakítanak a fényüzéssel.

Itt a farsang, kezdjék el!

EMLÉKEIM.

— Irta: Lévay Mihály. —

Rég ideje, hogy tavasznyílás járt nálunk! Hejh, akkor kezdődött csak igazán a mi világunk! A tél csikorgó haván tova repülő zörgő harasztot csak jégvirágos ablakon volt szabad kinéznünk; hiába sajnáltuk szegény üldözött harasztot, minket ki nem eresztettek hogy megnézhessük, ugyan megnyugszik-e majd valahol a dermesztő vihar szárnyain repülő katáng. Gyerekek a szoba, mint madárnak a kalitka. Szép, kedves lehet, de azért oda adja egy aranyos napsugárért, a mely tavaszkor az ő börtönét is megnyitja. Bezzeg miénk is volt a boldogság teljessége, mikor megláttuk, hogy a halmok szakadozott hókérgé kellő közepén zöld növénykét fakaszt a langyos

lami pesti fényképész hagyatékának árverése alkalmával vette meg több más fényképpel együtt, s mivel neki is tetszett ez a csinos kép, az albumba tette. Nekem már az első tekintetre megtetszett. Valami sajátságos van rajta, hogy mi az, érzeni érzem, de szavakkal ki nem fejezhetem.

Az arczkép, egy a gyermekort elhagyni készülő serdülő leányarcot mutatott. A hátlapján levő évszám szerint három év előtt készült. Mesterét, ki talán felvilágosítást adhatott volna fölöle magam is ismertem, de már többé nem volt az élők között.

Sándor magaviselete valami rejtélyes volt előttem. Igaz, hogy ő mindig olyan gyengéd szívű, ábrándos kedélyű volt, mint valami kisasszony. Virágokért élt halt s úgy elbélődött velük, mint valami érző lényekkel. Derült időben már hajnalban fölkeltette magát, csak hogy lássa, hogyan kel föl a nap biboros ágyából. Szívesen mászta meg a hegyeket, csak hogy gyönyörködhessék a nyugovóra szálló nap pompájában. Ambár modora ismeretes volt előttem, fogékonysága minden ritka, különös, rejtelmes iránt, de hogy még egy teljesen ismeretlen arczkép is hatással legyen reá, még is feltűnőnek találtam.

— De ha nem ismered, szóltam.

— Nem ismerem, de előttem még sem ismeretlem.

— Ma talányokban beszélsz, s magad vagy a legbonyolodottabb talány.

— Hallgass meg, hát ha megfejtethed. — Megpillantva azt a képet, valami megre-megtető melegség futotta át szívemet. Mintha valamely rég keresett kedves ismerőst pillantottam volna meg benne. Igen, kedves ismerőst. . . Ilyennek képzeltem őt. . . A szabad

szárnyára kelt képzeletem ilyenek rajzolta csendes holdvilágos estén. . . midőn ott ültem a locsogó patakánál s elmerülve a fülemilék búvós-bajos dalában, midőn elmaradt tőlem a kufarvilág s én megértettem a szellő sóhaját, a virágok illatát; . . . ilyennek jelent meg legnagyobb álmaimban. . .

Elhallgatott s szótlánul nézett maga elé.

— Majd nem gyermek vonások, mondtam én, éppen hogy szóljak valamit.

— Megengedem, de épen ez a csodálatos, hogy azon a gyermekarczon a tizenhat tavasz nyíló bája s tizennyolcz év érettsége van kifejezve.

Nézd, mily nemes vonások, mily lelkes szemek, mily értelmes homlok. . .

Tagadhatlan, a mit Sándor mondott, volt alapja. Az a különös teremtés széken térdel, összefont karjaival a széktámlájára támaszkodik. Inkább kerek mint hosszúkás arcza mérsékeltlen telt, melyre a kedves baraczkaszt oda képzelni szinte kényserítve van a szemlélő. Azok a nagy lelkes szemek, a domború homlok, valami kifejezhetetlen ellentétben vannak a gyermekes arcczal. Telt idomú felső testét himzett ingváll fedi, vállon egy-egy izléses szalagesokorral. A gömbölyű nyag, a formás kezek, melyeknek rózsaszínbe átmenő fehérségét könnyű elképzelni — szabadon vannak. A haj — bizonyosan sötét-fekete — dús, tömött, annyira, hogy akármely nőnek diszül szolgálhatna; de az arcz gyermekes; úgy szintén a cseresznye nagyságú piczi száj, a rózsaszírom nagyságú parányi fül ismét gyermekre vallanak.

Lényének ellentétes tulajdonait az én költői felfogású barátom így fejezte ki:

— Mintha a természet megtévedt volna és a tizenkét éves babának a tizenhat év minden előnyét adta volna. Esményi szépség miniatúr alakban. . . Vagy tán nem is földi lény ez, tette hozzá lelkesülten, hanem egy menyeyi angyalka, a ki úgy illant el társaitól. . . Látnom kell őt!

Arczomról olvasta le, hogy a mit ő olyan határozottan remél, annak teljesülését én kétségesnek tartom.

— Talán nem hiszed? Ezt sejtelmem mondja. Nem vagyok babonás, de ennek feltétlenül hiszek. A mikor először tudtam meg, hogy szívem van, már akkor ezek a vonások rajzolódta le előttem, kezdetben halaványan, később élénkebben. Életemben sok nőt láttam; de eszményemnek egyik sem felelt meg annyira, mint ez a kép. Mintha csak róla fényképezték volna le. Annyira hasonlítanak egymáshoz mint egy tűnek két rózsája, azzal a különbséggel, hogy míg az a kép a rózsát fejlődő bimbókorában ábrázolja, addig az én eszményem azt kifejlődve mutatja. Ez nem merő véletlen — nevéss ki, nem bánom; de én bizom. . .

Boldog Isten! milyen az az emberi szív. Titokzatos betűkkel teleirt könyv, melyből tulajdon birtokosa sem, annál kevésbbé tud az idegen olvasni. Sokan és sokat irtak már róla, de ki fejtette meg? Tenger az, a melynek nyugalma, majd titokzatos háborgása olyan rejtélyes; mérhetetlen mélységének aprólékos, de az életben mégis oly nagy szerepet játszó titkai, nem a vizsgálódó emberi szem megfejtésére teremtvék. A sziveket jellemezni akaró tehetetlenül kénytelen a tollat letenni. A mi jellemzi az egyeseket, az nem áll valamennyiről, a mi kevés ráillik valamennyire, az csak

napsugár. Úgy elnéztük mennyit növekszik mindennap szerény kis hírnöke a pezsgő életnek. Neszelve vártuk, lestük, hogy kipatanjon világos zöld hüvelyéből a festő hóvirág. Tudtuk, hogy galantusz a tél haldoklását s a mi szabadságunk fölbredését jelenti. S végre ez is megtörtént. A hamvas ég mérhetetlen síkján fölszállt a tavaszköszöntő napsugár, ragyogva, melegítve, éltetve. A merev tétlenségben szunnyadó természet karjai kitarultak, kiszabadult közülük a fűge tavasz s mosolyoza, nevetve, fényt, illatot és virágot szórva lépegetett mindenütt kis hírnöke a hóvirágnak nyomában. Alvó rügyek pirosuló sisakja feselni kezdett, sötét fogságokból duzzadozva siettek világosságra a kövéres levelké. Megpattant a sok bimbó s a tavaszi nap enyhe ébresztése, éltető csókja kised virágot lehelt rájuk. Apró patkok locsogása — melyet elnémtott tél apó fagyos keze — újra hallatszott. Megjötték a hangos ligetek énekesei, a dalos madarak. S a levegőben tavasz illata, ébredő víg élet költészete szállt keresztül hegyen és völgyen. Azután mindig melegebb lett a napsugár. Erős izmú gyökerek megmozdították az elszáradt faleveleket, melyeket egymás tetejére hányt a fonnyadó ősz sárga kezeivel. Megjött az ibolya is. Fakó giz-gaz kellő közepén fölütötte kékes fejecskejét s csodás illatával balszamossá változtatta a levegőt, melyet a tavasz arczatlan koldusai a gyilkoló szemű csalán és a toladó bítrök körös-körül beszenyeyeztek. Azután jött a mecsári golyahír, aranyzsinével segélyezve a puha rétek zöldes bársonyát. Napsugaras árny szaladgált a sűrű lombos sötétes rejtekén, aranyzöldes nyilait szórva a hallgatódzó levegőbe. S a fák titokzatos csendének magányában széles levelei közül félve ütötte föl fejét a májusi gyöngyvirág.

A tavasz nevető angyalkái már tovalengtek a bércek örökzöld tetején és a völgyek

selymes virányain, fakadó élet virágait hintve szanaszét és ragyogó pompába öltöztetve a természetet. Lábaik nyomán egy-egy virító kikerics, vagy tövises vadrózsa halvány virága fakadt. Szép volt a tavasz isteni ébredésével, csodálatos diszharmoniajával együtt. Arczunk rózsás pirja mutatta, mennyi örömet hozott nekünk. Elődtünk megrepedt bimbók, mögöttünk megvirágnylás köröskörül. Gondtalanul, pajzás nevetéssel szaladgáltunk a virággal hintett utakon s így ki vette volna észre, hogy a dévajkodásban kifáradt tavasz förtös fejét a nyár ölébe hajtotta pihenni!

Keresztül értük a tavasz ezerféle gyönyörűségét, merengve néztük, midőn az almafa javában hullata havas virágait s kis történetünk — melyet el akarok mesélni — belejatszott a nyárba.

Verőfényes délután nézte a falusi csendéletet. Pihent a levegő, nem ringatta szárnyán a virágok üde illatát. Hallgattak a lombos fák, még csak leveleik sem mozdultak a néma csendben. Hej, de mit tördtünk mi azzal, hogy nekünk is pihenni kellene! A festő életerő nem hagyja egy pillanatig sem nyugodni az amúgy is mozgékony gyermekort; hát bizony mi se pihentünk, hanem Ferivel épen azt próbáltgattuk, hogyan lehetne megtudni, ugyan van-e már az eresz alá épített kis fészekben apró fecske. Sokszor elnéztük, hogy kapja el a röptülő rovarokat régi villás-fecskénk, de mikor jó ideig fészkeben gunnyasztott csendesen, nesz nélkül, bezeg az kezdte ám furni a fejünket! Bizony már tojásai vannak, azért nem igen hagyja el fészket. Számítgattuk a napokat: egy, kettő... de bizony még akkor se hallhattuk a kis fiókák csipelését. Meguntuk a várakozást, kínzott bennünket a kíváncsiság. Mit tegyünk? Az említett délután megpróbáltunk mindent, a mit csak lehetett, de hiába. Nem vihettük annyira, hogy bekan-

dikálhassunk a fészekbe, pedig hát itten csak ez vezetett, volna célhoz. Feri is elkedvetlenedett, én is. Leheveredtünk a ház előtt. Egy ideig cifra ákom-bákomokat pingáltunk a meleg porba. Körülöttünk hallgatagság, meg se mocszant semmi. Nem bántuk volna ugyan, ha minden elevebb is, úgy legalább elfeledtük volna az ominózus fészket. De hát mikor akár hány ákombákomokat értünk, mindegyikben csak a fészket láttuk!

Csütörtököt mondott a sok tervezgetés, hát hogy kiverjük a fejünkől fölkerekedtünk s elindultunk, magunk se tudva hogy merre. Kised falunk egyik szűk útján kiérve a kertek alá jutottunk. Sietve tipegtünk előre, hogy hamarabb hallhassuk a búza-vetés között bújódft játszó fűgék zörgését s az ég magaslátán lebegő pacsirta énekét. De Ferinek eredeti gondolata támadt. Ne menjünk a búza földre, hisz már azt úgy is láttuk, menjünk inkább fölfelé, hol még sosem jártunk.

Igaza volt, nekem is tetszett a gondolat s a jelzett irányban megindultunk.

Jól fent járt még a nap az égen, mikor merész tervünket végrehajtandók, világlátni mentünk. Utunkban mindig több és több látnivaló akadt szemünkbe; itt is, ott is sok érdekeset rejtegetett az ismeretlen vidék, a kíváncsiság tehát szüntelen élesre viszolt bennünket. Hatalmas nyárfák ácsorogtak az út mentén, bámulva, meredten nézték a két piczi embert, kik órákig is élnezték volna a fénylő levelek halk rezgését, örökös ringását. Szaladt az idő mint anyja elől a pajkos gyermek, s hogy ezzel cseppet se tördtünk az volt oka, mert épen akkor nyílt meg előttünk a legékebb pan ráma, mikor a nyárfák hosszúra nyult árnyékát elhagytuk.

Gyönyörű síkság tárult elénk, megragadó illusztrációkkal, mint a kinyílt könyvnek czímlapja. Fölfelé, félig-meddig ferde irányban

gyenge fényt vet egyesekre. Valóban sokszínű láng csapna fel, ha Petőfy szerint a temetőbe gorrladó szívek összegyűjtött hamvát meggyujtanák.

Magam is kénytelen vagyok beismerni, hogy barátom szivtörténete kissé különösen hangzik, de a ki ismeri annak ábrándos természetét, a legfinomabb benyomások iránt is fogékony szívét, az mindent okadoltnak fog találni.

Sándor meggyőződéséhez képest, keresni kezdte a különös kép eredetijét. Megjelent minden fővárosi és vidéki bálon, mulatságon. Sorra járta a fürdőket; de a kit keresett, nem volt sehol. Ez csak olaj volt a tűzre. Sovárgása nőttön-nőtt. Kedélye, sőt az egész ember megváltozott. Fölötte szórakozott lett. Arczának egy fájdalmas vendégvonása világosan mutatta, hogy belsőképen sokat szenved.

Féltetni kezdtem. Attól tartottam, hogy rögeszméjévé válik. Előszedtem minden meggyőző és rábeszélő tehetségemet.

— Lásd, édes Sándorom, álmoképek után futni nem okosság.

— Tudom, te csak a kétszerkettőt tartod olyannak, a mivel érdemes foglalkozni; te nem tudod, mi az igazán szeretni.

Ilyen elvont elvi kérdéseket vitatni nincs kedvem. Maradjunk csak a reális alapon. Te rajongsz egy ismeretlen után, a kiről még azt sem tudod, él-e? A szép fiatal leányok is meghalhatnak.

— Hogy életben van és én látni fogom, hiszem a reménynek, mely bennem él, de még inkább a hitnek, melyet Isten jósága felől táplálok.

— Hát tegyük fel, hogy él; de még mindig egész özöne marad hátra a kérdéseknek,

meglátod-e valaha, közelíthetsz-e hozzá? vagy talán már...

— Az Istenre! ne folytasd, mert minden szavad egy tör szúrás szívemnek. Tudom mi a szándéked; lehet hogy jó; de kárba vész minden fáradságot. Mert tudd meg, hogy ő szívemhez van forrva s csak az erőszak tépheti le onnan, a mi bizonyosan életembe kerül.

Olyan határozott, szilárd hangon mondta ezt, hogy nem mertem neki ellent mondani.

Igy tartott ez két álló esztendeig. Érzelmek az idővel növekedett, reménye ellenben egyre fogyott. Úgy nézett ki, mint a ki nehézbetegségből lábadt fel. Már többé nem akartam lebeszélni, sőt inkább minden módon rajta voltam, hogy föl élesszem hamvadó reményének üszkeit. — Sándor — fogtam meg baráti hévvel a két kezét — remélj, jó az Isten.

— Reméltem, felelt a lemondás szomorú hangján, reméltem, de a reménynek is, mint mindennek az ég alatt, meg van a maga ellensége; az eredménytelenség, melynek nyomába utóbb a fájó csalódás lép. Jaj nekem, ha csalódtam!

Ekkor bízták meg az n-i szárnyvonal felmérésével.

Ettől a megfeszített figyelmet igénylő munkától vártam meggyógyulását — és nem hiába.

Néhány hét múlva azt írta, hogy jól érzi magát. A jó hegyi levegő meghozta az elvesztett egészséget. Kedélyén is jó változás történt. Levélén bizonyos nyugodtság vonul végig. A jó isten, írta, meghallgatta őt, mert erős elhatározás támadt benne, hogy férfiasan fogja sorsát viselni. A reményről végkép

ugyan nem mond le, de ha nem valósul is, nem esik kétségbe, mert — így végzi sorait — a hatalmas világtéremelő úr mondja: „Ember küzdj, és bízza bízál.”

No kedves Sanyikám, gondoltam, vagy tán hangosan is mondtam, ha már ennyire vagyunk, nem lesz nehéz a megkezdett úton tovább is haladni. A terv rögtön megszületett. A farsangon elviszem a vigadó fényes termeibe s a többi magától következik. Úgy elfelejti azt a levegőbubát, hogy jobban sem kell. Természetesen meghazásítjuk... (a vőfél én leszek) és vége lesz a regénynek. Így lesz.

A terv szép volt, legalább én annak tartom, de... Sándor ismét a régi lett. Szabad idejében ott bolyongott az illatos, himes mezőn, az erdők hús lombátora alatt, hallgatta a madárdalt, élvezte a szép természetet. Az egyensúlyának nála már akkor vissza kellett állva lenni, mert csak a boldog élvezheti a természet szépségét.

Egy ilyen sétája alkalmával, úgy beszélte nekem ő maga, kissé elkésett. Bizonyosan valami fáradhatlan fülemülét hallgatott. Már a nap is nyugovára szállott, mikor hazafelé indult.

Az erdő szélén, egy keservesen síró leánykával találkozok. Részvétlenül tudakozza, miért sír, honnan és hova megy; A leány elmondja, hogy a városból jön a gyógyszerártóból, a hol gyógyszerért volt a beteg erdésznek számára; de minthogy már későre jár az idő, fél az erdőben fekvő Nyulas pusztára menni.

Sándor rögtön kiserőül szegődött a leány mellé. Utközben a leány beszédes lett. Egy gyermek csacsakásával elmondta, hogy az erdésznek az erdész halála óta beteg. Szegény

terült egy inkább hosszal, mint magas halom, nagyszerű diszítványokkal, mintha csak a könyvnek kinyitott táblája lenne. No de akkor eszünk ágában se volt, ez a hasonlat, melyet az imént említettem. Úgy se sokat ért volna, mert hát nekünk nem annyira a könyv, mint annak apró-cseprő képei, rajzai tetszettek. Telidestele volt a nyitott síkság virággal, mindenfélével, minőről azelőtt még csak nem is álmodtunk. A meglepetés első hatása alól kibontakozva, ugyancsak hozzá láttunk ám a virágszedéshez! Illatos kakukfű hajladozott siető lépteink alatt, a szegénykére rá se hederítettünk. Örök szép nefelejtés kandi szemecskéi tekintettek felénk a vízi sás háta mögött oda siettünk hát, ne hogy valami hamis szellem elrejtse előlünk. De hát a szép nefelejtsek még nem oltották ám el szomjunkat a virágszedéstől! Minden lépten-nyomon más lakó köszöntötte az oda tévedt vendégeket, s mi mindegyiktől akartunk emléket vinni magunkkal. Köszöntöttük a piroskás harang virágot. Nem akartuk, hogy ő is magában szégyenkezne árván, egyedül, hát magunkkal vittük. S kis vendégeink egyre gyülekeztek. Alig birtuk már kezünkben tartani a szebbnél szebb ingó-bingó virágot, a mint kezünkben összerakulva egymásra hajoltak.

Nem untuk meg a virággyűjtést, de azért ha egyik-másikkal kaczerkodik láttuk a cifra pillangót. Űzőbe vettük, futottunk utána míg ki nem fáradtunk. Gubanczos iszalag állta sokszor utunkat, tekervényes szederindák apró tövisi karczolták lábunkat, hanem ennek oda se néztünk. édes pihenés esett a tarka virágokkal himzett gyp smaragdos bársonyán.

Vége-hossza nem lett volna mulatságunknak, hej de azalatt még nagy munkánkban fáradoztunk, a nap ragyogó tányérja leesett az égről, izzé porrá tört az átellenes hogy éles tetején, hol már csak a szikrázó fény-

sugarak pislogtak, hitvány rongyai az intenzív fénytengernek. Bezzeg volt ijedség! Vissza siettünk volna, de utunkról teljesen letérve, azt többé nem tudtuk megtalálni. A hegy-szakadékok nyílásai között sok út kanyargott kifelé, de hát a sok közül melyik a mienk? A hol nevetgélve hemperegtünk, a gyönyörű síkság ölen elszenderedtek a virágok. Kitől kérjünk tanácsot?

Egy lélek nem sok, annyi se vetődik felénk.

Már, már sírva fakadtunk. Kihamvadtak a nap bibor sugarainak utolsó üszkei is; gyors paripákon vágatott az est, hogy hamvas köpenyét terítse a tájra. Hátha fölmennék a halom tetejére, onnan talán meglátnánk a mi házunkat is, hisz az nagyon magas?

Úgy is lett. Elindultunk. Köröskörül egy árva moczanás sem volt. Elült a szél; nem hajtogatta a fagyal és kecskerágó ágait; békén pihentek a bokrok sűrűjének apró dalnokai, csak lépteink zajára hallatszott elvéve egy-egy gyenge szárnyrebbenés.

Felértünk. Első dolgunk volt körülnézni, de bizony nem hogy a mi házunkat, hanem még a templom tornyát sem láhattuk semmi áron. De erre már megeredtek a könyeink, sírtunk amúgy istenigazában! Könyes szemekkel bámultunk, hogy is usznak a bokrok sötétségébe enyelgő sugarai a holdnak.

Hallgatóztunk.

Mintha repdeső szellő ismerős hangokat hozna felénk, mintha a mi öreg harangunk komoly szavát hallanánk? Hátha estére szól, hiszen otthon is ily időtájt szoktuk az ismerős hangokat hallani? Letérdeltünk egy vadrózsa bokor tövével. S az elveszetteket kezükben virággal, s szemükben könnyel megtalálták egy holdfényes estén — imádkozva.

A pályaválasztás a hit és ész világánál tekintve.

(Folytatás.)

32. *Élj tisztán.*

Nincs valami alábbvaló, mint hogy ha mi a tisztább életre csak akkor igyekezzünk, ha az Isten segélyére különösen van szükségünk valami vállalatnál. Vagy remélhetjük-e, hogy meghallgattatunk vagy kegyelmekben részesülünk, ha mi Istennel szemben fősvények vagyunk s tőle a leglényegesebb szolgálatot is, mely fontos parancsának tiszteletében áll, elmellőztük? Akarod tudni, milyen pályát kell eifoglalnod, gondolkodol a felett s vizsgálódol s felvilágosításért és segélyért Istenhez fordulsz: nemde épen ezen időben jobban fogod őrizni szívedet és a leggondosabban kerülni fogod mindazt, a mi saját lelki szemeidet beköthetné, a mi Isten s read nézve kedvezőtlené lehetne.

Csak tiszta, világos úvegen át hat a nap-sugár tisztán és világosan szobádba. Minél tisztábban megőrized azon fontos időben szívedet, annál tisztábban fognak az isteni felvilágosítás sugarai abban visszatükröződni.

A tisztaságra különös gondod legyen azon időben. Mert a tisztátalanság elhomályosítja lelkedet, megakadályozza a szív felemelkedését, aláüresíti azt a legalacsonyabbig, egész a fertőig.

„Az igaz imája túlhat a felhőkön“ mondja a szentírás. Érdekemben van, hogy meghallgatassál, ha Istenhez felvilágosításért esedezel, hogy Isten szándéka szerint s üdvödhöz vezető pályát választhass: úgy légy „igaz“, igyekezzél Isten mocok nélküli életed által úgyszólván kényszeríteni, hogy bőkezű s jó legyen irányodban, úgy mint te jóakarátúnak mutatod magadat iránta.

Tárd tehát, oh ifjú, szívedet mint tiszta vakító fehér pergament Isten elé, hogy szent ujjai arra írják, a mit tenned kell.

Ilma, a beteg leánya, csak az ágy mellett a széken ülve alszik néha, ha már nagyon kimerült. Beszélt valami nagyságos ifiúrról, a ki pénzt kérni jár oda és mindig megríkatja az erdésznét és a leányát is. Ha távozik, egyre hajtogatja: „gazdagság, vagy nyomorúság.“

Egy hatalmas cserfához érve, a kis leány figyelmeztette Sándort, hogy azon egy Mária-kép van; ide járnak imádkozni Ilmával, mert itt nincs templom.

Vagy fél órai gyaloglás után a célnál voltak.

A kis szolgáló megkopogtatta a kivilágított ablakot, mire megnyílt az ajtó s mindketten beléptek az ajtón a szobába.

A lámpa gyenge fényénél kivehető volt a beteg, az ágyán állt a beteg leánya, törülgetve annak homlokáról a verejtéket.

— Jó estét! — üdvözölte Sándor a házbelleket.

— Adjon Isten önnek a mienknél jobbat, felelt Ilma csengő, de szomorú hangon.

— Bocsássanak meg, hogy ily késő esti órában . . . mentegette magát Sándor.

A kis szolgáló rögtön szavába vágott s szaporán elmondotta, hogy milyen jó volt az az úr, hogy elkísérte, mert biz ő ebben a sötétben a világ minden kincseért sem mert volna az erdőbe lépni.

Ilma meghatottan mondott köszönetet — mert — úgy mond — jósága nélkül a beteg ma éjjelre orvosság nélkül maradt volna; pedig a mint látszik ismét rossz éjszakája lesz.

Ezzel az asztalhoz lépett s feljebb csavarta a lámpa lángját.

A fény arczára esett . . . Boldog Isten! Ilma volt a kép eredetije. Ugyan az az arcz,

okos szemek, az a dús koromfekete haj. Ugyanaz a leírhatatlan szende báj egész lényen.

Sándornak egy székhöz kelle támaszkodnia, hogy el ne essék.

Ilma észre vette.

— Talán rosszul van ön! Bizonyosan a szokatlan hosszú gyaloglás ártott meg. Istennem, csak baja ne esnék, mert vigasztalhatatlanok lennénk, — szólt aggódva olyan meleg résztvevő hangon, hogy az a legélesebb fájdalmat is képes lett volna megszüntetni.

— Semmi baj, — szólt Sándor magához térve, — csak gyenge szédülés volt.

Hogy az azonosság iránt minden kétsége elmúljon, ott látta a falon a féltve őrzött kép párját.

Csak rövid ideig volt képes ott maradni s mivel az önkívületben levő beteg is nyugtalankodni kezdett, ajánlotta magát s kikerve az engedélyt, hogy máskor is meglátogathassa a beteget, eltávozott.

Sándor másnap sírva találta az anyát és a leányát.

Az erdészné megköszönte neki a tegnapi szívességet. Azután sírva panaszkodta, hogy ismét ott volt az uraság romlott fia.

— Istenem, Istenem! — sóhajtott fel, — miért is bánt minket!

Képzelve csak jó uram, ezer forintot követel rajtunk, melyet állítólag férjem vett volna fel tőle, pedig a boldogult — Isten áldja meg a nyugodó porát — semmit sem tett az én tudtom nélkül, de mire is használta volna azt a pénzt. Az a gonosz pedig a temetés óta egyre zaklat, hogy fizessenek, vagy a kötelezőt átadja az ügyvédnek.

Ilmának valami tennivalója akadt, kiment a szobából.

— Más van itt a dologban, a kötelező hamis, csak ijeszteni akar vele, hogy megfoszthasson leányomtól. Jó uram, önnek a tegnapi tette mutatja, jó szíve van, vedelmezzon meg bennünket!

Sándor megígérte. Ezután gyakrabban fordult meg az erdészeknél, mit észrevehén az a szívtelen ember, soha többé nem követelte ezer forintját.

A két rokonlélek hamar megértette egymást. Sándor az eljegyzés napján előmutatta az arczképet s a három év történetét, amely alatt folyton annak eredetijét kereste, sírva hallgatták.

Mikorra készen lett a menyasszonyi ruha, a beteg is fellábadt.

Szebb menyasszonyt még sohasem láttam.

A fehér ruhában, lengő fátyollal, mirtuskoszorúval a fején olyan volt, mint a mesebeli tündér. A rózsza királynői alakja, az ibolya szerénysége s a lilium ártatlansága egyesült nála.

Az esküvőn (én voltam a vőfél) az erdőn keresztül madárdal közölt jöttünk. Oda is sügta Sándor Vilmának: Hallod a fülemilét? Kinek van ilyen nászzenéje?

Mikor a terebélyes agg cser lóbsátora alá értünk, Ilma Sándorhoz hajolt, valamit mondott neki, mire az megállította a lovakat, leszállott a kocsiról, aztán aráját segítette le.

A következő pillanatban már ott térdeltek a bold. szűz képe előtt egymás mellett.

Tudnivaló, hogy miért imádkoztak.

33. *Imádkozás.*

„Szüntelenül“ imádkoznunk kell, a mi anynyit tesz, mint Istennel szüntelenül közlekedésben állani. Azonban különös időkben, válságos pillanatokban hoz bennünket közel Istenhez segélye szükségességének mély érzete, hogy leghatalmasabb támogatását kiesdekeljük. „Jőjj el szent lélek, a lelkek világossága“ imádkozik keble mélyéből az egyház; ez azon ima, melynek kell, különösen a pályaválasztás idején szívünkben buzogni s ajkainkról folyni. Igen, akkor van nekünk csakugyan Isten legnagyobb megvilágosítására szükségünk! Mert, hogy a világ ezen időben kínálja legnagyobb befolyását, hogy azután hasonlóan egy kaczer nőhöz csalogató és mulandó kecsével elvakíthatna s karjaiba csalhatna, — ahhoz nem fér semmi kétség. Ekkor kell, hogy Isten felismertesse annak cseleiteit, s arra utasítson, a mit nekünk üdvül nyújtott; akkor kell az ő fénysugarának a ködöt szétverni, mely az igazi ösvényt fedti, s bennünket ösvénybe akar vezetni az eltévesztett úton; ekkor kell a magok útjába visszaterelni a nehézségeket, melyek az Isten által kijelölt úton élénk tornyosulni látszanak, a kellemeket s ideiglenes előnyöket pedig, melyekkel a világ az általa ajánlott utat beteríteni s körülményesíteni igéri, a túlzásból kivetkőztetni; akkor kell szívünknek megerősödni lenni, tudniillik, ha Isten jónak találja tőlünk áldozatot várni, hogy Isten óhajának férfiasan eléje menjünk és azzal szemben nagylelkűek legyünk, a kinek mindent, teljesen mindent köszönhetünk: „óh jőjj el szent lélek, a szívek világossága.“

Tehát — imádság szükséges, hogy Isten akaratját megismerjük, s ha megismerjük, azt végrehajtsuk. Imádkozzál azért a pályaválasztás idején valamit e szándékkal; időzzél rendesebben, mint máskor, naponként a szent áldozatnál; tarts rendkívüli, például kilencz napig tartó ájtatosságot a legszentebb szűz tiszteletére, vagy pedig szent Alajosnak hat vasárnapját; különösen járulj gyakran a töredelem — és az oltári szentséghez. „Isten nem fogja az ő jó szellemét azoktól megtagadni, kik őt ezért kérik“, — a felvilágosítás és a tanács szellemét, a tevékenység és erősség szellemét. Legfontosabbak közvetlen az oltári szentség vétele utáni pillanatok, melyeket neked hivatásod megvilágítására ki kell használnod. Ott — távol a világ zajától, az üdvözítő közeli szomszédságában, csaknem Jézus szívében nyugodva, kérdezd meg Istent, mit akar ő — figyelj szavára, igéj neki szükséges szolgálatot s hozd neki szívedet áldozatul.

34. *Komoly megfontolást tégy.*

A pályaválasztás oly fontos vállalat, hogy valóban mindazt segélyül kell venni, a mi annak sikerét mindenkorra képes biztosítani. Azért ne mulasd el nyugodt óráidban bizonyos nagy fontosságú kérdéseket intézni magadhoz, a melyekre részrehajlatlan felelet neked talán világosságot és megoldást fog hozni.

Miként fognék én egykor, halálom óráján pályaválasztásomra gondolni? mely választást óhajtom, hogy akkor tettem volna? Ha egykor halálos ágyadon fekszől, s a világot elhagyni készülsz és Isten ítélő-széke elé állani, ha felmerül benned a kérdés: miképen éltem, — jól, a mint Isten akarta, vagy vétkeesen, a mint ezt ő nem akarta? kétségkívül be fogod akkor látni, mily üdvös volt reád nézve azon pályát választani, vagy pedig mily kárhozatos, amazt elfoglalni; meg fogod ismerni, mily viszonyban vannak egymáshoz a lélek üdve és a pályaválasztás. Óh mily megvigasztalva mult ki némelyik, szentül és érdemekben gazdagon, mert ő egykor megválasztotta pályáját; míg némelyik ellenben, mint elvetemült, mert más pályát foglalt el! „Tetteik követni fogják őket“ mondja a szent-rás; tehát a mit mi itt a földön tettünk, az kö-

vet bennünket az örökkévalóságba; hogy azonban tetteink megfeleljenek pályánknak, vagyis az általa reánk rótt kötelemeknek, és hogy azoknak eleget tegyünk, — erre segít bennünket az állapotbeli kegyelem. Mely pályát óhajtom, hogy birtam volna, ha megtörő szemeimnek még egyszer erejük lenne, a megfutott életpályát még egyszer utoljára átpillantani? Igen, — akkor eltűnnek az előítéletek s a szemet akkor nem kápráztatják földi fátyolképek. Oly szabadon kellene nekünk most is arra törekednünk, hogy szemeinket megőrizzük, hogy a késő megbánás utolsó óráinkat meg ne keserítse.

Egy másik kérdés: ha töled egyik barátod,

kit ép oly jól ismersz és ép úgy szeretsz, mint önmagadat, pályaválasztására vonatkozólag tanácsot kérne, miként értesíthetnéd őt? Tekintsd csak magadat egyszer második személynek, kit oly alaposan ismersz, mint csakugyan magadat ismered is, s a kinek minden jót kívánsz: s most adj tanácsot, miután viszonyait is fontolóra vetted; mond azon személynek, mely pályát kell elfoglalnia, mely pálya illő hozzá, mely pályán remélheti, hogy boldog lesz s örök üdvét munkálhatja. Ezen őszinte, őzietlen tanácsot, a melyet azon barátodnak adnál, — add csak magadnak és kövesd ezt.

(Folytatása következik)

NÁPOLYI LEÁNY.

(Egy munkatársunk eredeti rajza után.)

GONDOLATOK.

A csiga, mely a tenger fenekén leül, egy világrész talpköve lehet, s nem tudhatod előre, mennyire nő az, mi kezdetében oly csekélynek látszik.

*

Egy világot könnyebben építhetünk fel romjaiból, mint a hitet, ha egyszer szívünkben elvészett.

*

A reményekben nincsen visszalépés; mihelyt nagy czéled feltűnt képzeted előtt, mihelyt reményeid a mindennapiasság szűk körén egyszer túlelmedtek, sorsod el van határozva: el kell érni magas czéledat, vagy nyomorúan elveszned.

*

Szeretet csak hasonló közt létezhet, ott, hol minden adományt elfogadhatunk, a nélkül, hogy a gondolat sértené érzeményeinket, hogy nem fogjuk viszonzhatni.

*

A nép soha nem felejtvi virágzása korát, s habár szolgaság volna is, mi által kitűnő volt, visszakívánja a zsarnokot, ki nevét dicsőíté; mert minden önösségek között mégis a hiúság a legerősebb, s a nemzeti dicsőség oly valami, mi a legutolsó hiúságának is legalább némi táplálékot nyújt.

*

Egy régi költő azt mondta: „A hallgatás a nők legszebb ékessége.“ Egy gonosz nyelvű ember azt az észrevételt bátorkodott hozzátenni, hogy a „szépem soha sem volt oly szegény ez ékszerben, mint most.“

*

Az unalom betegség; az élv csak kevés időre enyhíti, ellenben a munka gyökeresen meggyógyítja.

*

A következetesség az elv próbaköve.

IRODALOM.

Megrendelési feihívás ily című füzetre: Az egyház és az állam. A magyarországi katolicizmus egyházpolitikai helyzetével foglalkozó napi kérdések szempontjából. Irta: Dr. Lauran Ágoston, nagyváradai gör. szert. kath. kanonok. Azon rokonszenves fogadtatás, a melyben az 1887. év elején sajtó alól kikerült „Korszerű egyházpolitikai kérdések” című füzetkém katolikus körökben részesült, arra bátorít most tel, hogy a jelzett füzet megjelenése után a lapokban, különösen pedig a katolicizmus igazaiért lankadást nem ismerő fáradhatlan kitartással küzdő „Magyar Állam” hasábjain napvilágot látott egyházpolitikai cikkeimet is, külön füzetbe foglalván, bocsássam közre.

A füzet címe abban leli indokolását, hogy valamennyi közlendő cikkem, csakugyan az egyház és az állam közötti viszonyról foglalkozik. Szó lesz ugyanis e füzetben az egyházzal úgy mint az állammal; az egyház elidegeníthetetlen jogairól, úgy mint az állam jól felfogott érdekeiről; a papa tévmentes tanítói tekintélyéről; annak világi uralmáról; a széplőtelen magyar hazafiság alapfeltételeiről; a hazafiság kath. fogalmáról; a vallásszabadságról; a toleranciáról; az erkölcsi rendről; az interconfessionális törvényekről; az azok körül kiadott püspöki utasításokról; a vegyes házasságok bizonyos különleges neméről; az azokból született gyermekek törvényességéről; a házassági bíráskodásról; a polgari házasságról; és más fontosabb fontosabb napi kérdésekről, a melyek Magyarországon, különösen mostanában, az egyházat és az államot egyaránt érdeklik.

A füzet célja pedig: eloszlatni egyrészt azon téves nézetet, mintha előbbi füzetkém a nagyméltóságú püspöki karnak az interconfessionális törvények körüli utasításaival ellentétbe helyezkednék; másrészt pedig a felmerült napi kérdések körül megjelölni amaz utat, a mely hazánkban, az egyház és az állam közötti békés egyetértést illetőleg, egyedül célirányos.

Mivel azonban a napi kérdések mikénti felmerülése nem a „tudományos rendszerek” valamelyikét, hanem legfeljebb csak a „napi események” egymásutánját követheti: úgy a jelen füzetben közlendő egyházpolitikai cikkek egymásutánjára nézve is a chronologicus sorrend fogja képezhetni az egyedüli irányadót.

A mintegy 10 nyomtatott ivre terjedő füzet ára 80 kr. Papnövendékeknek 40 kr.

A füzet egy hónap leforgása alatt fog sajtó alól kikerülni és a m. t. megrendelőknek keresztükötés alatt bérmentesen megküldetni.

Gyűjtőknek öt példány után, tiszteletpéldánnyal szolgállok.

„Korszerű egyházpolitikai kérdések” című füzetkém még folyvást megrendelhető. Ára füzve 60 kr., papnövendékeknek 30 kr.

A két füzet ára, egyszerre megrendelve 1 forint.

Alólírott kiadásában megszerezhető még néhai Dr. Papp-Szilágyi József, volt nagyváradai gör. kath. püspöknek „Enchiridion Juris Ecclesiae Orientalis Catholicae” című műve is. Ára füzve 1 frt. 50 kr.

Nagyvárad, 1888. január hó 16-án.

Dr. Lauran Ágoston,
gör. szert. kath. kanonok.

A protestantizmus vádjai a katolicizmus ellen. Válasz Masznyik Endre urnak Luther élete című munkájára. Irta Lepsényi Miklós, sz. ferenczrendi áldozópap. I. füzet. Kapható a szerzőnél Pozsonyban. — Pozsony 1888. Stampfel, Eder és társai könyvnyomtató intézetéből. Ára 20 kr. — T. megrendelőinkhez! Haszontalan gyermek az, ki édes anyját mocskoltatni engedi. Hogy ily haszontalan gyermek ne legyek, fölkeltem lemosni szellemi édes Anyámról, drága anyaszentegyházamról, a sárt, melyet egy szennyes pamphlet dobált reá. Bűn volna szótlanul elhallgatni a pamphlet írójának pszichológusait, ki elég vakmerő tolvajnak mondani az egyházat, a papságot, mely „meglopta az ember méltóságát és zsebéit!” Nem, nem szabad hallgatnunk. Le kell valódi értékére szálítani az ily hazugságot. Munkámnak ez a célja. De e célzt csak úgy közelíthetem meg, ha a t. olvasó közönség részéről pártolásban részesülök. Művem körülbelül 7—8 három hetenkint megjelenendő füzetre fog terjedni. Kik az első füzetet megrendelik, a többi füzeteket is megkapják, újabb megrendelés nélkül. Ki azonban nem kívánna, egy levelező lapon legyen kegyes értesíteni, mert ellenesetben rendes előfizetőnek tartom. Egy füzet 20 kr. vagy egy intentió. Pozsony, 1888. Teljes tisztelettel Lepsényi M.

Lepsényi Miklós szent ferenczrendi atya üdvös és hasznos munkával ajándékozta meg irodalmunkat.

Az ily bátor és alapos czáfolat előtt meghajol még az ellenség is magában. Legmelegbben ajánljuk t. olvasóinknak a füzetek pártolását.

HETI KRONIKA.

A világ folyása lassú. — hisz a farsanggal van elfoglalva mindenki. Talán még Tisza is inkább új táncfigurát kombinálna, mint a költségvetéssel törli magát. A míg a fiatalság a tánczteremben, úgy ő kegyelmessége a fogos kérdésekben izzad. A legújabb hírek szerint a galliczai határon fenyegető módon gyűjti össze haderejét Oroszország s egész Európa lázas aggodalomban van az iránt, hogy hát mi lesz ebből és mit akar az északi medve, a ki tagadja ugyan háborús szándékát s mindennek daczára erősen fegyverkezik.

Berlinben is kedvezőlenebbnek tartják már a helyzetet, semmint az a legutóbbi időben volt, a minek az okát abban találják, hogy a porosz országgyűlést megnyitó trónbeszéd midőn az államháztartás egyensúlyának helyroállításáról szólva, a többi közt ezt a kifejezést használta: „ha csak kiszámíthatlan események háborítólag nem lépnek közbe.” Ez a fordulat, mondja egy berlini távirat, feltűnő; már pedig, tekintve, hogy az ily okiratok mily gondosan fogalmaztatnak, föl kell tenni, hogy azok a szavak nem határozott ok nélkül vétettek a trónbeszédben.

Helfy Ignác és Percel Miklós szintén fenyegetőnek látván a helyzetet, s es iránt a jan. 11-én tartott ülésben kérdést intéztek a kormányhoz. Percel, a ki mint vitéz katona, katonásan követelte, hogy külügyi kormányunk röviden, kategorice szólítsa fel Oroszországot, hogy hadikészülődéseit szüntesse meg, s a monarchia határai mellett felállított csapatait vonja vissza. Helfy interpellációjának hangja mérsé-

keltebb, a helyzetnek s az ügyek természetének is megfelelőbb volt. — Kár volt, hogy volt zsidóságát úgy kitűntette. — Tisza Kálmánnak ez interpellációkra adandó válaszát napok óta nagy érdeklődéssel várják minden felé.

Komlóssy ugyan ráolvasott. Ilyenkor veszszük legfájdalmasabban, hogy nincs bátor világi kath. képviselőnk. Ez interpellációkat illetőleg, Párisból sensatiós képtelenségeket irnak a müncheni „Allg. Ztg.”-nak, melyekkel az idézett lap ekként foglalkozik: „Budapestről az a hír érkezik, hogy Tisza Kálmánhoz interpellációk intézettek az iránt, minő állást foglal el a kormány Oroszországgal szemben, s minő viszony áll fenn Ausztria-Magyarország és Németország között? A magyaroknak ezen türelmetlen és zabolázatlan fellépése a béke fentartására nézve nem igen kedvező és a bécsi vezető köröknek feladatát képezné, azon rossz benyomásokat, melyeket ezen eljárás kelt, más egyébbel paralizálni mint azon konvenciencia által, melyet Kálnoky külügyminister a magyar delegációban tanusított. Nem tudjuk, alapos-e a „Rep. Fr.” azon híre, melyet egy kölni táviratban kaptott, hogy a német kormány Bécsben ezen szeltemben tett óvó intézkedéseket; de ha e hír igaz akkor szemben a legújabb budapesti táviratokkal, az ember azt mondhatja, hogy ezen intelmek indokoltak és megérdemelték voltak.”

Ferdinánd bulgár fejedelem elmozdításáról az utolsó napokban egyre többet beszélnek a távozását fogják követelni a hatalmak. De hogy ki tegye meg a felszólítást, s aztán miképen hajtsák végre, ha a bulgarok ellenszegülnének? ezek ismét a kérdések és fejtegetések egész bonyolult sorát hozzák napirendre. Egyik kölni lap a magyar arisztokrátiát vádolja az egész bulgár-válságért, a müncheni „A. Z.” pedig gróf Andrásyt támadja meg, mint a ki politikájával a válságos helyzet alapját lerakta, Bismark lapja meg goromba éleket szór a „nagy politikát” űző magyar képviselőkre.

A görög ujév napján (jan. 13.) Szófiában a helyőrség tisztikara tisztelettel Ferdinánd fejedelemnél, mely alkalommal a fejedelem erélyes hangú beszédet tartott. Kijelentette a többi közt, hogy az események Bulgáriát mihamarabb arra kényszerítik, hogy jogait megvédje. — „Meg fogják látni”, úgymond, „hogy a haza védelmében meghalni is tudok.”

FRISSITŐ.

Korcsolyatéren.

Jolán kisasszony elesett korcsolyázás közben és érzékenyen megütötte magát.

Egy udvarias fiatal ember segél yére sietetx — Nagysád bizonyára most korcsolyázit először?

— Ellenkezőleg, — válaszol Jolán k. a. fájdalmas sóhaj kíséretében, — utoljára!

Kártyázás közben.*

A. Hallja maga; mindig ilyen nagy d i s z n ó v a l játszik?

B. Nem bizony; csak mikor önnel játszom.

Ereb Iczig Kinizsi:

Különös hodj mikor az országghazban bödzse vithatkozás van, a nemzet szomoró, a képviselő orak között pedig mindig nagy a d e r ö l t s é g.

Mondok az én khisosszon leányomnak:
The Régi, azt a nuta „Zsidó, zsidó rondjos zsidó“ ne énekelj magadnak olyan pharasztkosan, hanem fejn szalonikosan: „Héber, héber! Foszlánjos izroelit!“

Megtörtént.

A. „Kedves barátom nem adhatnál 50 forintot kölcsön?”

B. „Sajnálom, biz nálam nincs kedves barátom.”

A. „Hát otthon?”

B. Kösönöm kérdésedet, hála istennek egészségesek. „Alászolgája.”

— Mojs e (a biróhoz): Én adtham khülcson a Pinkhelesznek edj fazék, oszt mikor adta vissza, volt a fihazék thürött.

— Biró: No Pinkelesz ur, mit szól a vádhoz?

— Pinkelesz: Hozudja mint egy khotya; mert 1-ször én nem khértem thöle edj fazék, 2-szor mikor adtha nekem a fazék, volt az már lukas 3-szor, mikor adtham vissza a fazék, thesen elhinni nem volt annak semmi baja.

Öszinte hasonlat.

— Nos hát András, örvend, hogy ujra itt lát engem?

— Bizony nagyságos uram, örvendek, mert ha nagyságos ur főu van Pesten, olybá nézzük ide lenn a kastélyt, mint az istállót jószág nélkül.

Snassz állat.

— Mondjál nekhem Khekele, mit thodolsz a kengoróról?

— Az van edj snassz állat.

— Hodj hodj?

— Van nekhi edj nadj erszény, még se nem van nekhi soha edj phiczolája se.

Megfeledezett.

— Kérem polgármester úr, egy kis hivataloskat szeretnék itt a városházánál.

— Micsoda iskolákat végzett?

— Hát izé... elemit... meg normált... meg...

— Gymnásiumot nem végzett?

— Ejnye bizony arról egészen megfeledeztem, hogy azt is kellett volna végezni.

Bizonytalan ideig.

Látogató: Itthon van a mama?

Kisleány: A mama?... A mama nincs itthon.

Látogató: Hát mikor lesz itthon?

Kisleány: Azt bizonyosan nem lehet tudni; de addig nem lesz itthon senki részére se, míg el nem mulik az a nagy kék fölt, a mit a papa a nagy léniával festett a homlokára.

Párbeszéd.

„Milyen szokmát thanol a fiad.”

„Jogot.”

„Jobb lette volna, ha hotholmot thanolna, mert hatalom thübbet ér mint a jog.”

Megtörtént.

A molnár legényből lett hivatalnok értesítést ad.

Ügyvéd: Ugyan kérem sziveskedjék megnézni, hogy Szabó János — Alias József ügye felérkezett.

Negyedórai pausa és keresés után. — Hasztalan nem találom, — sem Molnár sem Alias név alatt.

Zálogházban.

Diák: Réthy ur, adjon nekem 10 frtot, de azonnal — csak elsejéig.

Zálogközvetítő: Mire, kérem?

Diák: Borra!

Hizelgő melegség.

Egy úr megakarta nézni a vágóhidat, de nem engedték be.

— Khérem — mondá büszkén az úr — én hírlapbíró, a „Pesti Nyirlap“ monkhatharsa vagyokh.

— Nagyon sajnálom, — válaszolá a jelenlevő tisztviselő — nincsen hely, mert már nagyon sok ökör van bennu...

Gold János.

— Nü, meg van ünnek, Gold Jánostúl a khültéménjek?

— Wie hájszt, Gold János; tholan okhor ün mandani Arany János?

— Frájlich, hodj Aran János; tsak hodj én khérdezthem az üvé — üsi nevéu.

Szerkesztői üzenetek.

V. Z. Minden rendben lesz.

B. J. Remélem részt vesz üléseinken.

Többeknek. Betegségünk tartama alatt történt rendtelenségekért bocsánatot kérünk.

Havasi. Köszönettel megkapuk.

Árva. Köszönjük. Segítünk a bajukon. Mi érezzük legjobban.

Irodánk jelenleg VIII. Pál-utca 5. szám, alatt a „Religio“ szerkesztőségével szemközt van. Hivatalos óráink reggel 8—12-ig délután 3—7-ig tartanak.

Ujjolag figyelmeztetjük t olvasóinkat a „Korunk“ 1887-iki évfolyamára. (39. szám), melyet térhiányában pósta költséggel együtt 3 frteret küldünk szét.

1887. évről tartozásban levőket kérjük, ha mielebb lerónák legalább tavalyi hátralékukat.

HIRDETÉSEK.

A „KORUNK“

szerkesztősége és

kiadóhivatala.

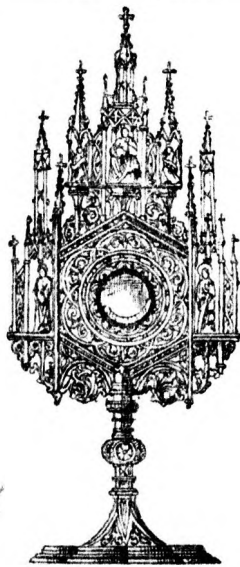
Budapest, VIII. Mária-utca 30.

HIRDETÉSEK

a legolcsóbb árban félvétetnek.

Szerkesztő otthon található

3—6 óra között.

Himzett miseruhák

egyházi szerek gyára

ZAMBACH ÉS MÜLLER

Ő Eminentíja a Bibornok és Magyarország Herceg Primásának szállítója

Bécs, Szent-István tér 5-ik szám.

Raktára: Linz, Herrenstrasse 16.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek.

„The Gresham“ életbiztosító-társaság Londonban. Elöttünk fekszik ezen életbiztosító-társaságnak évi jelentése az 1887. jun. 30-án végett ért 39-ik üzleti évre vonatkozólag. E jelentés a részvényesek 1887. nov. 29-én tartott rendes közgyűlésében terjesztettet elő. Kiemeljük belőle a következő fő momentumokat: A lefolyt év eredménye fölötté kedvező volt. Benyújtott összesen 6124 biztosítási ajánlat 58.038.225 franknyi összegről, melyek közül 5448 fogadtatott el 48.901.000 fr. biztosítási összegről. A díjbevétel, leszámítva a viszontbiztosításokra kiadott összeget, 14.779.357.61 frank volt. A kamatszámra mérlege 3.899.635.52 frank volt, mely hozzáadva a díjbevételhez, 18.678.993.10 frankra emelte a társaság évi bevételét. Életbiztosítási kötvények után a társaság által a lefolyt évben 7.038.706.46 frank lett kifizetve. A biztosítási és járadékalapok 3.350.230.10 frankkal növekedtek. Az üzleti év végén az összes aktívák 97.872.236.56 frankra rugtak.